

Werner Sombart i kapitalizm, czyli Hassliebe

Werner Sombart i kapitalizm, czyli Hassliebe

Sześć szkiców ze wstępem

Henryk
Szlajfer

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2025

Recenzenci:

prof. dr hab. Jarosław Kiliński

prof. dr hab. Marcin Kula

Redakcja i korekta: Bogdan Baran

Projekt okładki: Ewa Engler-Herer | Studio UL

Polish edition copyright © by Wydawnictwo Naukowe Scholar and
Stowarzyszenie Świetlica Kulturalna, Warszawa 2025

ISBN 978-83-68091-28-1

doi 10.7366/9788368091281

Książka wydana we współpracy ze Stowarzyszeniem „Świetlica Kulturalna”

Opieka redakcyjna ze strony „Świetlicy Kulturalnej”: Cezary Wąsowski

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.

ul. Oboźna 1, 00-340 Warszawa

tel. 22 692 41 18; 22 826 59 21; 22 828 93 91

dział handlowy: jak wyżej, w. 108

e-mail: info@scholar.com.pl

www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze

Skład i łamanie: WN Scholar

Wydrukowano w Polsce

*Jankowi Kofmanowi
z wdzięcznością*

*oraz pamięci
Paula M. Sweezy'ego, Mariana Małowista i Paula Bairocha*

Podróżował ze mną także pewien biały [...], ale nieco zbyt otyły; miał przy tym nieznośny zwyczaj: mdlał na rozpalonych zboczach, w odległości całych mil od najmniejszego skrawka cienia i od wody. [...]. Nie mogłem się raz powstrzymać od zapytania, po co on się tu w ogóle wybrał. – Żeby zarobić pieniądze, naturalnie, a cóż pan sobie myśli? – odrzekł pogardliwie.

Joseph Conrad, *Jądro ciemności* (1899)

[G]dy tylko zarabianie pieniędzy zostało nazwane „interesem”, i w tym przebraniu zaczęło konkurować z innymi namiętnościami, zostało nagle zaakceptowane, a nawet obdarzone misją powstrzymywania namiętności od dawna uważanych za nieporównanie bardziej naganne.

Albert O. Hirschman, *Namiętności i interesy. U intelektualnych źródeł kapitalizmu* (1977)

Jeszcze długo kwestia kapitalizmu będzie w znacznym stopniu kwestią Wernera Sombarta.

Frank H. Knight, *Historical and Theoretical Issues in the Problem of Modern Capitalism* (1928)

Spis treści

Mieszkaniec przypisów, czyli zapominanie. Wstęp	11
Rozdział 1. <i>Das Kapital</i> i Engels w życiu niemieckiego profesora	51
Rozdział 2. <i>Extraordinarius</i> i socjaldemokracja	97
Rozdział 3. Socjalistyczny bestseller jako marksizm „wykastrowany i absolutnie niegroźny”	125
Rozdział 4. Nowoczesny kapitalizm: <i>histoire raisonnée</i>	171
Rozdział 5. Prekursor: <i>der kapitalistische Geist</i> według Sombarta	217
Ekskurs: Henri Pirenne, starożytny kapitalizm i nowoczesna plantacja	252
Rozdział 6. Żydzi Sombarta z Weberem i Marksem w tle	271
Ekskurs: „przerasowany typ gettowy” – Sombart o Marksie, Marks i inni o Żydach	308
Epilog. „Czego naprawdę chce Sombart?”	331
Bibliografia	335
Indeks osób	383